

กระทู้ถามที่ ๐๓๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง มาตรการในการดูแลและสงเคราะห์ผู้สูงอายุในประเทศไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ดังต่อไปนี้

เนื่องจากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญต่อการดูแล และสงเคราะห์ผู้สูงอายุในประเทศไทย ในฐานะที่เป็นปวงชนียบุคคล และเป็นบุคคลที่สังคมจะต้องโอบอุ้มและช่วยกันดูแล จึงได้บัญญัติไว้ในหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๐ วรรค ๒ กำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์คนชราให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่าจะดูแล ฟื้นฟู และพัฒนาคนชรา เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะมีมาตรการ และวิธีการที่เป็นรูปธรรม ในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการไว้หรือไม่ อย่างไร และภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงไว้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) จะมีการตัดทอนงบประมาณนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลได้จัดทำแผนงานดำเนินการระยะยาวเกี่ยวกับการดูแล และสงเคราะห์ผู้สูงอายุในประเทศไทยไว้หรือไม่ อย่างไร และจะมีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๓๓ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง มาตรการในการดูแลและสงเคราะห์ผู้สูงอายุในประเทศไทย

ข้าพเจ้า นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ขอตอบ
กระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ ดังนี้

จำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามโครงสร้างของประชากร จากการ
คาดประมาณประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อเดือน
มีนาคม ๒๕๓๘ พบว่าในปี ๒๕๕๑ มีผู้สูงอายุจำนวน ๕.๒๘๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๘.๖
ของประชากรทั่วประเทศ และคาดว่าอีก ๑๐ ปีข้างหน้า คือ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีจำนวนผู้สูงอายุ
ประมาณ ๗.๑๑๓ ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๑ จำนวนประมาณ ๑.๘๒๘ ล้านคน

๑. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
ได้จัดบริการการให้การสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

๑) การให้การสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชรา ปัจจุบันมีสถานสงเคราะห์คนชรา
จำนวน ๑๖ แห่งทั่วประเทศ สามารถให้การอุปการะผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีผู้อุปการะดูแล
จำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ คน

๒) การให้บริการในรูปแบบศูนย์บริการผู้สูงอายุเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชนต่างๆ ปัจจุบันมีศูนย์บริการผู้สูงอายุ จำนวน ๑๓ แห่ง สามารถให้บริการ
แก่ผู้สูงอายุได้ประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

๓) การให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นบริการที่ให้การช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่
ยากจน เป็นเงินเดือนละ ๒๐๐ บาท จนตลอดชีวิต ปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน
๓๑๘,๐๐๐ คน

นอกจากนี้ ยังมีการช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุในครอบครัวที่มีฐานะยากจน โดยให้ความช่วยเหลือ
เป็นค่าใช้จ่ายในการครองชีพ เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค เงินทุนประกอบอาชีพ ครอบครัวละไม่เกิน
๒,๐๐๐ บาทต่อครั้ง ตามความจำเป็นปีละไม่เกิน ๓ ครั้ง รวมทั้งได้ประสานงานกับภาคเอกชน
จัดบริการตามโครงการเบี้ยยังชีพภาคเอกชน โครงการรับบริจาคแว่นตา การส่งเสริมประสานงานกับ
ภาคเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ เช่น สมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระ
พระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมาคมคลังปัญญาอาวุโสแห่งประเทศไทย ชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น

และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมประชาสงเคราะห์ได้ริเริ่มโครงการบ้านพักและศูนย์บริการผู้สูงอายุในวัดขึ้น โครงการนี้มีแนวคิดที่จะใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนมีความเอื้ออาทรและพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๒. ในส่วนของกรมประชาสงเคราะห์ รัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านการสงเคราะห์และจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๑ จำนวน ๘๗๐.๖ ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๕๐ ๐.๓ % โดยแบ่งเป็นงบประมาณสำหรับสถานสงเคราะห์และศูนย์บริการผู้สูงอายุ ๑๐๗.๖ ล้านบาท เนื่องจากรัฐบาลประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทำให้รัฐบาลต้องปรับลดงบประมาณลง โดยได้มีการปรับลดงบประมาณในด้านการบริหารจัดการ เช่น หมวดเงินเดือนค่าจ้าง หมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนงบประมาณในด้านค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผู้รับการสงเคราะห์ เช่น ค่าอาหาร ค่ายา และเวชภัณฑ์ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายไม่ปรับลด

๓. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้จัดทำแผนงานดำเนินการระยะยาวเกี่ยวกับการดูแลและสงเคราะห์ผู้สูงอายุโดย

๓.๑ กรมประชาสงเคราะห์ได้จัดทำแผนประชาสงเคราะห์แม่บท ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ด้านผู้สูงอายุ และจัดทำแผนปฏิบัติการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ โดยแผนงานดังกล่าว มีพื้นฐานมาจากนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๕๔) ในสมัยรัฐบาล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (นายอานันท์ ปันยารชุน) ซึ่งมีสาระสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีบริการด้านการดูแลและสวัสดิการต่างๆ ที่จะเอื้อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุขสมวัยซึ่งมีการแบ่งกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุเป็น ๕ ด้านคือด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านสวัสดิการสังคม ด้านการงานและรายได้ ด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรมและจิตใจ และด้านวิจัยและพัฒนา

๓.๒ กรมประชาสงเคราะห์กำลังพิจารณาขอร่างพระราชบัญญัติสวัสดิการผู้สูงอายุ พ.ศ. ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้สูงอายุและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เลี้ยงดูผู้สูงอายุ ซึ่งคาดว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะประกอบด้วยประเด็นสำคัญต่างๆ อาทิเช่น หมวดสิทธิสำหรับผู้สูงอายุ หมวดสวัสดิการผู้สูงอายุ หมวดสถานสงเคราะห์เอกชน และหมวดองค์กรประสานงานผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นหมวดที่ว่าด้วยการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ

๓.๓ สำนักงานประกันสังคมได้เตรียมการขยายความคุ้มครองกรณีชราภาพและสงเคราะห์บุตร โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องดำเนินการภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

โดยได้เสนอขอแก้ไขปรับปรุงสาระสำคัญของกฎหมายเพื่อให้เกิดความชอบธรรม กรณีที่ผู้ประกันตน
จ่ายเงินสมทบไม่ครบ ๑๕ ปี ขณะนี้ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวต่อไปแล้ว

๓.๔ สำหรับการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราในต่างจังหวัดนั้นขณะนี้กรมประชาสงเคราะห์
ยังไม่มีนโยบายที่จะจัดสร้างสถานสงเคราะห์เพิ่มเติม เนื่องจากเห็นว่าทำให้ผู้สูงอายุอยู่ในสถานสงเคราะห์
จะเป็นการแยกผู้สูงอายุจากครอบครัว และชุมชนเดิม ซึ่งตามขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของไทย
และในสภาพความเป็นจริงผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะอยู่กับครอบครัวและบุตรหลานมากกว่า
ที่จะถูกแยกมาอยู่ในสถานสงเคราะห์ ยกเว้นในกรณีที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น รัฐบาลจึงได้จัดบริการต่างๆ
ที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน เพื่อเกื้อกูลแก่ผู้สูงอายุดังได้กล่าวแล้วตาม
ข้อ ๒) ข้อ ๓) และ ข้อ ๓.๓ ประกอบกับสถานสงเคราะห์คนชราที่จัดสร้างและดำเนินการอยู่แล้ว
ยังมีที่ว่างเหลือพอที่จะอุปการะผู้สูงอายุที่ไร้ญาติขาดที่พึ่งได้อีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้การก่อสร้างและ
ดำเนินงานสถานสงเคราะห์แต่ละแห่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณที่สูงมาก

เล

เร

กร

นัก

ตั้ง

ด้า

การ

จะ

ส่วน

ใน

ไม่มี

เป็น

เรื่อง

หาก

ระยะ

และ